

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.130/2021/9. szám

A Debreceni Ítéltábla a Bélik Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Bélik Mihály ügyvéd) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a dr. Nagy László Zoltán ügyvéd (cím) által képviselt I. rendű alperes neve (cím) I. rendű és a II. rendű alperes neve (cím) II. rendű, valamint a dr. Mohácsy Lénárd László ügyvéd (cím) által képviselt III. rendű alperes neve (cím) III. rendű alperesek ellen kölcsön megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 1.P.20.485/2020/24. számú ítélete ellen az I. és a II. rendű alperesek által 25. és 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti; a fellebbezett részét részben megváltoztatja és az I. és a II. rendű alperest egyetemlegesen terhelő elsőfokú perköltség összegét 785 000 (hétsszáznyolcvanötezer) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen az I. és a II. rendű alperest, hogy fizessenek meg a felperes részére 15 (tizenöt) napon belül 12 700 (tizenkétezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes hitelezőként, az I. rendű alperes adósként egymással 2019. július 5. napján kölcsönszerződést kötöttek, mely alapján a felperes kamatmentesen, de adósi késedelem esetén a szerződéskötés időpontjától kezdődően évi 10 % mértékű késedelmi kamat kikötésével 100 000 000 forint pénzüsszegű kölcsönt nyújtott az I. rendű alperesnek. A szerződésben a II. és a III. rendű alperesek az I. rendű alperes kötelezettségeiért készfizető kezességet vállaltak. A kölcsönszerződés szerint az I. rendű alperesnek a kölcsönt 2019. szeptember 5. napjáig kellett volna visszafizetnie, ez azonban sem a szerződésben meghatározott határidőben, sem azt követően nem történt meg.

[2] A felperes keresetében kérte az elsőfokú bíróságot, hogy egyetemlegesen kötelezze az alpereseket 100 000 000 forint és ennek 2019. július 5. napjától járó évi 10 %-os mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Perköltségként bruttó 4 064 000 forint ügyvédi képvisellel felmerült munkadíjat számított fel a pertárgyértékhez igazodóan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján, valamint igényt tartott a lerótt 150 000 forint mérsékelt összegű eljárási illeték megfizetésére is.

[3] Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelmükben nem elleneztek a felperes keresetének teljesítését, lényegében a felperes által állított tényeket be-, az általa érvényesített jogot pedig elismerték. Az I. és II. rendű alperes részletekben kívánta teljesíteni a felperest illető követelést olyan módon, hogy az első részlet 30 000 000 forintos összegét 2021. március 31. napjáig az I. rendű alperes, 70 000 000 forint tőketartozást és 25 000 000 forint kamatot 2021. december 31. napjáig pedig a II. rendű alperes fizetné meg.

[4] A III. rendű alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő, a perfelvételi tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a kereset teljesítését nem ellenezte.

[5] A felperes nem járult hozzá az alperesek a tartozás részletekben megfizetése iránti kérelmének engedélyezéséhez, hivatkozott arra, hogy magánszemélyként nyújtotta a kölcsönt és életkora folytán nem indokolt a hosszabb időtartamú részletfizetés.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével egyetemlegesen marasztalta az I.-II.-III. rendű alpereseket 100 000 000 forint tőke, a tőke után 2019. július 5. napjától a kifizetés napjáig járó évi 10 % mértékű kamata, valamint összesen 4 214 000 forint perköltség megfizetésében. A teljesítési határidőt 90 napban határozta meg.

[7] Az ítélet indokolása szerint az alperesek marasztalása elismerésükön alapult. A teljesítési határidő mértékét illetően rögzítette, hogy a peres felek által előadottakat együttesen értékelte és azok alapján a méltányos érdekeiket figyelembe véve az alperesek számára hosszabb, 90 napos teljesítési határidőt engedett. A tartozás részletekben megfizetésének engedélyezését nem tartotta teljesíthetőnek, figyelemmel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 344. § (2) bekezdésében foglaltakra. E körben rámutatott arra, hogy a bíróságnak a felek méltányos érdekeit kell mérlegelnie és értékelnie, és e körben az I-II. rendű alperesek fizetési nehézségei önmagukban nem szolgáltatnak kellő alapot a részletekben teljesítésére. Figyelemmel volt a felperes idős korára, hogy magánszemélyként nyújtotta a kölcsönt, valamint arra is, hogy az I-II. rendű alperesek a perindítást megelőzően a felperessel folytatott levelezés során ígérték a teljesítést részletekben, azonban a tartozásból kisebb összeget sem fizettek vissza az ítélelhozatalig. Méltányolhatónak tartotta a felperesi érvelést abban a vonatkozásban is, hogy a felajánlott részletfizetés csak az I-II. rendű al-pereseket érintette, holott a III. rendű alperes is kötelezett készfizető kezesi felelőssége okán.

[8] Az elsőfokú bíróság a Pp. 82. § (1) és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alpereseket egyetemlegesen a pernyertes felperes oldalán felmerült valamennyi perköltség megfizetésére. E körben az ügyvédi képviselettel felmerült perköltség vonatkozásában elfogadta a felperesi hivatkozást és az IM rendeletnek megfelelően a felperes által felszámítottal egyezően állapította meg az ügyvédi képviselettel felmerült ügyvédi munkadíj összegét. Pervesztességük folytán a perköltség részeként marasztalta továbbá az alpereseket a felperes által lerótt, az elismerésük folytán 150 000 forintban mérsékelt összegű kereseti illeték megfizetésében.

[9] Az ítélet ellen az I-II. rendű alperesek terjesztettek elő törvényes határidőben fellebbezést, amelyben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását akként, hogy a teljesítési határidőt az ítéltábla 2021. december 31. napjára módosítsa, valamint a perköltség részeként a terhükre meghatározott elsőfokú ügyvédi munkadíj összegét 100 000 forintra szállítsa le. Kérték az eljárás felfüggesztését az általuk ismeretlen tettessel szemben tett feljelentés alapján indult büntetőeljárás jogerős elbírálásáig.

[10] A teljesítési határidőre vonatkozó fellebbezés indokai között előadták, hogy az általuk végzett mezőgazdasági vállalkozási tevékenység eredményessége a kulcsa a teljesítőképességüknek és 2021. december 31. az az időpont, amelyre a perrel érintett szerződéses kötelezettségeiket teljesíteni tudják. Vitatták továbbá a teljesítési hajlandóságuk hiányával kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapításokat, mert fellebbezésük szerint nem arról van szó, hogy nem akarták visszafizetni a tartozást, hanem arról, hogy egyrészt 2019. őszén 150 000 000 forint nagyságrendű vagyonszerzést kellett elkönyvelnie a II. rendű alperesnek, másrészt az I. és a III. rendű alperes korábbi házassági kapcsolata után keletkezett elszámolási viszonyok a szerződés teljesítésének időszakában még tisztázatlanok voltak, különös tekintettel az I. és a III. rendű alperest a felperes felé terhelő tartozás egymás közötti megosztásának kapcsán.

[11] Az elsőfokú ítélet ügyvédi munkadíjban marasztaló rendelkezésével szemben előterjesztett fellebbezés indokai szerint – figyelemmel arra is, hogy nem vitatták a perbe vitt

követelést – a munkadíj eltúlzott volt, nem állt arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, figyelembe véve a felperesi jogi képviselő által készített beadványok számát, terjedelmét és a tárgyaláson töltött órák számát, ezért kérték alkalmazni az IM rendelet 3. § (6) bekezdését.

[12] A peres eljárás felfüggesztése körében előterjesztett kérelmük megalapozására az I-II. rendű alperesek arra hivatkoztak, hogy ismeretlen tettesek a II. rendű alperestől nagy értékű tárgyi eszközöket tulajdonítottak el, amely miatt büntetőeljárás van folyamatban a Ny.-i Rendőrkapitányság előtt. Feltételezik, hogy ezek az eltulajdonított tárgyi eszközök a felpereshez kerültek, hiszen a Ny.-i Rendőrkapitányság által bemutatott iratanyagban több olyan dokumentum is szerepel, amelynek tanúsága szerint az eltulajdonított gépeket az a gazdasági társaság vitte el a II. rendű alperestől, amelynek ügyvezetője 2020. június 23. napjáig a felperes volt, ezért a vagyontárgyak elszállításáról a felperesnek tudnia kell. Amennyiben a büntetőeljárás eredményeképpen bebizonyosodik, hogy a II. rendű alperestől eltulajdonított tárgyi eszközök egy része vagy egésze a felperes érdekkörébe került, úgy a bűncselekménnyel okozott kár összege erejéig a II. rendű alperes beszámítást kíván majd érvényesíteni a felperesi követeléssel szemben, a beszámításra alkalmas követelés nagyságrendje azonban a per adatai alapján nem állapítható meg.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a másodfokú eljárással felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megtérítését. Kérte az eljárás felfüggesztésére irányuló alperesi kérelem elutasítását is.

[14] A teljesítési határidő körében osztotta az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában szereplő körülményeket, egyúttal felhívta a figyelmet arra, hogy az elsőfokú ítélet óta sem történt teljesítés az alperesek részéről. Az elsőfokú ügyvédi képvisellel felmerült perköltség összege tekintetében pedig előadta, hogy a pertárgyérték önmagában komoly felelősséget helyez az eljáró jogi képviselőre, aki a keresetlevelet megfelelő módon elkészítette, majd válasziratot is készített és eljárt az elsőfokú bíróság előtt.

[15] Az ítéltábla fellebbezés hiányában a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján nem érintette az elsőfokú ítéletnek a keresetet a III. rendű alperessel szemben elbíráló – jogerőre emelkedett – rendelkezéseit, valamint az I. és a II. rendű alpereseket marasztaló rendelkezéseit a tőke, a késedelmi kamatok és a perköltség részeként megállapított mérsékelt kereseti illeték mértékében. A fellebbezést a Pp. 376. § (3) bekezdés b) és c) pontjai értelmében tárgyaláson kívül bírálta el. A fellebbezési ellenkérelemre megtehető észrevételezési határidőt az ügy egyszerű megítélése és a felek által a perben tett nyilatkozatok alapján a fellebbezés érdemi elbírálásához szükséges peradatok rendelkezésre állása folytán elégségesnek találta, ezért utasította el Pf.8. sorszám alatti végzésében a Pp. 376. § (4) bekezdése szerinti észrevételezési határidő meghosszabbítása iránti kérelmet. A fellebbezést pedig a teljesítési határidőre vonatkozó részében nem találta alaposnak, míg az I-II. rendű alpereseket terhelő perköltség mértékére nézve részben alaposnak találta.

[16] Az ítéltábla Pf.6. sorszám alatti végzésével az I-II. rendű alperesek másodfokú eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította. Nem találta alkalmazhatónak a Pp. 123. § (1) bekezdés b) pontjának rendelkezését – amely alapján egyébként is a bíróságnak csak lehetősége és nem kötelezettsége az eljárás felfüggesztése, a bíróság mindig szabadon mérlegelheti annak indokoltságát –, mivel a per eldöntése még közvetett módon sem függ az alperesek által hivatkozott büntetőeljárás kimenetelétől, annak eredményeképpen nem hozható olyan döntés, amely kihatással lehetne a perben érvényesített követelés fennállására, érvényességére, mértékére. A hivatkozott büntetőeljárás ismeretlen tettes ellen folyik, így a másodfokú ítélet meghozatalkor sem lehetett alappal arra következtetni, hogy a felperesnek tartozása állna fenn jelenleg is bármelyik alperessel szemben, az ebben a körben tett alperesi előadások olyan, a per jelen szakaszában semmilyen módon nem valószínűsíthető

feltételezések, amelyekből az elsőfokú ítélettel elbíralt jogviszony tartalmával és annak következményeivel való összefüggésre nem lehet következtetést levonni. Az I.-II. rendű alperesek az esetleges beszámításuk alapjaként kívánták a büntetőeljárás eredményének bevárását. A Pp. 374. § értelmében 2021. január 1-jétől a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során – a másodfokú határozat meghozataláig, vagy tárgyalás tartása esetén a másodfokú tárgyalás berekesztéséig – beszámítás csak akkor terjeszthető elő, ha azt az ellenfél elismeri, vagy más perben hozott jogerős ítéleten alapul; megszűnt tehát az a korábbi perjogi rendelkezés, hogy ha a követelés esedékessége az elsőfokú ítélethozatalt követően járt le, akkor lehet a beszámítást érvényesíteni; olyan vitatott, elbírálandó anyagi jogi igény nem vihető másodfokon perbe, ami az elsőfokú eljárásnak nem is volt tárgya. A beszámítás hivatkozott törvényes feltételei ebből következően egyébként sem állnának fenn, így a feltételeken előadott büntetőjogi igény érvényesítése még akkor sem vezethetne az ítélettel elbíralt követelés beszámítás folytán megváltoztathatóságára, ha a büntetőeljárás alanyai megegyeznének a peres felekkel.

[17] Az elsőfokú bíróság a tényállást megalapozottan állapította meg, érdemben abból helyes jogkövetkeztetést vont le, a teljesítési határidővel kapcsolatban kifejtett jogi álláspontját az ítéltábla minden részében osztotta.

[18] A Pp. 344. § (2) bekezdése alapján ha ez a felek méltányos érdekeinek mérlegelése alapján, illetve a kötelezettség természete miatt indokoltnak mutatkozik, a bíróság a határozatában tizenöt napnál rövidebb vagy hosszabb teljesítési határidőt is megszabhat, vagy elrendelheti a kötelezettségnek részletekben történő teljesítését is. A teljesítési határidőnek biztosítania kell a kötelezett számára a teljesítés lehetőségét, azonban nem vezethet oda, hogy a jogosult hosszú időn át legyen kénytelen arra várakozni. Az elsőfokú bíróság az egyébként megállapítható, illetve egyéb körülmények hiányában megállapítandó teljesítési határidőt nemcsak a felperes, hanem az alperesek körülményeire is tekintettel határozta meg a törvényi irányadó 15 naphoz képest lényegesen hosszabb határidőben és ezt kellőképpen indokolta is, ennél hosszabb teljesítési határidő biztosítását az ítéltábla a per rendelkezésre álló adatai alapján nem talált indokoltnak. Az ítéltábla csupán a fellebbezési kérelem indokai körében mutat rá arra, hogy a teljesítési határidő meghatározásakor nem önmagában a kötelezett teljesítő-képességére, a teljesítőképesség gazdasági, pénzügyi feltételeire kell figyelembe venni, ha-nem különös súllyal kell mérlegelni a jogosultnak a mielőbbi teljesítéshez fűződő érdekét is. Ennek során nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az alperesek tartozása nem váratlanul, egy összegben keletkezett, hanem maguk vállalták a szerződésben meghatározott, a jogerős ítélet meghozatalakor már több mint 20 hónapja eltelt teljesítési határidőt, amelyet elmulasztottak, és a teljesítés ezt követően még részben sem történt meg. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a felperes életkorát és a jogviszonyban magánszemélykénti szerepét figyelembe vevő indokokkal. Az I.-II. rendű alperesek nem adtak elő olyan méltányolható körülményt, amely az irányadó törvényi teljesítési határidőtől ilyen mértékű eltérést indokoltá tett volna.

[19] Osztotta azonban az ítéltábla a fellebbezés azon hivatkozását, hogy az elsőfokú bíróság a perköltség összegét túlzott mértékben határozta meg. A megállapított ügyvédi munkadíj nem állt arányban a felperesi képviselő indokolt jogi képviseleti tevékenységének terjedelmével. E körben külön figyelemmel kellett lenni a per tárgyának értékén túl arra, hogy a felperesi jogi képviselő keresetlevelet és válasziratot szerkesztett, a per tárgyalásán megjelent, ugyanakkor az alperesek elismerték a felperes követelését, a per úgy ténybeli, mint jogi megítélése egyszerű volt még akkor is, ha a peres felek egyébként számos, a per eldöntése szempontjából közömbös körülményre való hivatkozással igyekeztek álláspontjaiknak érvényt szerezni. Az ügyvédi munkadíj mérséklése az alperesek által kért módon, azaz az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata szerinti 100 000

forintot illetően nem lehetett jogszerű megoldás, az IM rendelet a 100 000 forintos ügyvédi munkadíjat csupán arra az esetre vonatkoztatja, ha attól egyébként a jogszabályi százalékos mérték figyelembevételével kevesebbet kellene a bíróságnak megállapítania. Erre vonatkozik a jogszabályban írt „legalább” kifejezés, így az ítéltábla az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alkalmazásával az indokolt jogi képviselési tevékenységhez igazodóan, 500 000 forint és 135 000 forint áfa összegére, összesen 635 000 forintra mérsékelte az elsőfokú ügyvédi munkadíjat, amely mellett a perköltség részét képezi a fellebbezéssel nem érintett 150 000 forint mérsékelt kereseti illeték, így az I.-II. rendű alperesek elsőfokú perköltségben marasztalásának összegét 785 000 forintra leszállította.

[20] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú perköltséget érintően a fentiek szerint megváltoztatta, egyebekben a teljesítési határidőt érintően helybenhagyta.

[21] Az I.-II. rendű alperesek fellebbezése részben vezetett eredményre, azonban másodfokú perköltséget nem számítottak fel, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (2) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban egy fellebbezési ellenkérelem előterjesztésében megvalósuló indokolt jogi képviselési tevékenységhez és a pernyertessége arányához igazodóan marasztalta a felperes javára egyetemlegesen az I.-II. rendű alpereseket az IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdése alapján megállapított, az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 12 700 forint másodfokú ügyvédi munkadíj megfizetésében.

[22] A másodfokú perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 344. § (1) bekezdésén alapult.

Debrecen, 2021. május 20.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró